

Warszawa, 3 czerwca 2025 r.
KL/232/75/AM/2025

Pan

Bartłomiej Pejo

Przewodniczący Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii
Sejm RP

Pan

Ryszard Petru

Przewodniczący Komisji do Spraw Deregulacji
Sejm RP

Szanowni Panowie Przewodniczący,

W nawiązaniu do informacji o planowanym w dniu 4 czerwca br. o godz. 14.00 posiedzeniu sejmowych Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii oraz Komisji do Spraw Deregulacji, na którym odbędzie się pierwsze czytanie rządowego *projektu ustawy o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw* (nr druku 1268), pozwalam sobie przesłać, w załączeniu, najnowsze stanowisko Konfederacji Lewiatan wobec projektu ustawy (**po korekcie**).

Z poważaniem

Maciej Witucki

Prezydent Konfederacji Lewiatan

Do wiadomości:

- Pan Dariusz Standerski – Sekretarz Stanu – Ministerstwo Cyfryzacji
- Pani Monika Małowiecka – Zastępczyni Dyrektora Departamentu Transformacji Cyfrowej – Ministerstwo Cyfryzacji

Załącznik: Stanowisko Konfederacji Lewiatan wobec rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw (nr druku 1268) (**po korekcie**)

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Stanowisko Konfederacji Lewiatan wobec rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw (nr druku 1268) (po korekcie) (dalej: projekt ustawy)

Konfederacja Lewiatan proponuje rozważenie następujących zmian w tekście projektu ustawy:

1. W ustawie z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2022 r. poz. 671 oraz z 2023 r. poz. 1234 i 1941) w art. 68a ust. 1 dodanie punktu 10 o następującej treści:

„10) zakłady ubezpieczeń wykonujące działalność, o której mowa w dziale I załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 838, 1565 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146), w tym krajowe zakłady ubezpieczeń, główne oddziały zagranicznych zakładów ubezpieczeń z siedzibą w państwie niebędącym państwem członkowskim oraz oddziały zagranicznych zakładów ubezpieczeń mających siedzibę w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim.”

2. W ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2025 r. poz. 274) w art. 48 po ust. 1 dodanie ust. 1a w następującym brzmieniu:

„1a. Podmiotom, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, 17, 18 i 20 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, spółdzielczym kasom oszczędnościowo-kredytowym, Krajowej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej, firmom inwestycyjnym, o których mowa w art. 3 pkt 33 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 722 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146), ~~lub~~ towarzystwom funduszy inwestycyjnych, o których mowa w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 1034 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146), lub zakładom ubezpieczeń wykonujących działalność, o której mowa w dziale I załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 838, 1565 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146), w tym krajowym zakładom ubezpieczeń, głównym oddziałom zagranicznych zakładów ubezpieczeń z siedzibą w państwie niebędącym państwem członkowskim oraz oddziałom zagranicznych zakładów ubezpieczeń mających siedzibę w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim, udostępnia się odpłatnie z rejestru PESEL dane o seriach, numerach i datach ważności ważnych dowodów osobistych ich klientów wydanych na skutek zmiany dowodu osobistego, odpowiednio na warunkach określonych w ust. 1 pkt 1 i 2, w celu weryfikacji aktualności i aktualizacji tych danych.

Uzasadnienie: Proponowane zmiany służą w szczególności realizacji potrzeby zakładów ubezpieczeń działu I do dostępu do ww. baz publicznych oraz konieczność zapewnienia działania przez wszystkie podmioty rynku finansowego (podmioty obowiązane) na tych samych warunkach.

Chcielibyśmy przede wszystkim podkreślić, że zakłady ubezpieczeń działu I jako instytucje obowiązane podlegają reżimowi Ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. 2018 poz. 723), dla których integralną częścią działalności jest obowiązek weryfikacji tożsamości klientów indywidualnych oraz aktualizacji ich danych. W projektowanych zmianach uwzględnione są jednak jedynie banki, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe oraz Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa, nie są natomiast uwzględnione zakłady ubezpieczeń.

Należy przy tym wskazać, że zakłady ubezpieczeń działu I zobowiązane są weryfikować dane klientów z wykorzystaniem odpowiednich środków, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Ustawa AML). W tym celu, wykorzystane mogą być dokumenty zawierające aktualne dane z wyciągu z właściwego rejestru lub innych dokumentów, dane lub informacje pochodzące z wiarygodnego i niezależnego źródła jakim niewątpliwie jest baza RDO. Ponadto, Ustawa AML nakłada na zakłady ubezpieczeń działu I obowiązek zapewnienia, aby informacje dotyczące klientów były aktualne, kompletne i cyklicznie aktualizowane. Zakłady ubezpieczeń działu I muszą zapewnić, że aktualizacja danych odbywa się cyklicznie, gdy upłynie określony czas od ostatniej aktualizacji danych lub potwierdzenia ich aktualności przez klienta. Obowiązek ten, niewątpliwie może zostać skuteczniej zrealizowany z wykorzystaniem bazy PESEL.

Pragniemy zaznaczyć, że oba obowiązki nie mają charakteru jednorazowego. Posiadane przez zakłady ubezpieczeń działu I, dane osobowe dotyczące klienta muszą być okresowo weryfikowane, niezależnie od tego, czy po stronie klienta nastąpiły jakiegokolwiek zmiany. Ma to na celu zapewnienie, że dane osobowe, w tym dane pochodzące z dokumentu tożsamości są aktualne, a sam dokument tożsamości nadal pozostaje ważny.

Z punktu widzenia realizacji umowy ubezpieczenia, posiadanie aktualnych i zweryfikowanych danych klienta pozwala również na skuteczne realizowanie czynności ubezpieczeniowych, takich jak wypłata świadczenia, prawidłowe rozliczenia czy obsługa zmian na polisie. Uprzejmie wskazujemy, że obowiązek weryfikacji danych, ale również pozyskania aktualnych danych klienta wynika bezpośrednio z przepisów prawa, a jego realizacja służy nie tylko zapewnieniu zgodności z przepisami Ustawy AML, ale także bezpieczeństwu klientów.

Mając powyższe na uwadze, wskazujemy, że dostęp do bazy RDO oraz bazy PESEL pozwoli zrealizować oba obowiązki nie tylko w zgodzie z uzasadnieniem do projektu ww. ustawy, ale również z oczekiwaniem Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) w stosunku do zakładów ubezpieczeń działu I, które zobowiązane są do realizacji obowiązków wynikających z przepisów ustawy AML, w tym aktualizacji danych swoich klientów. W dokumentach nadzorczych i pokontrolnych wydawanych przez KNF, organ nadzoru jednoznacznie wskazuje na konieczność przez zakłady ubezpieczeń działu I mechanizmów zapewniających aktualność

danych identyfikacyjnych, w tym danych dotyczących numeru, serii oraz daty wydania i daty ważności dokumentu tożsamości. Zautomatyzowany dostęp do bazy PESEL, umożliwiający weryfikację oraz aktualizację danych w systemach informatycznych zakładów ubezpieczeń działu I, pozwoliłby na skuteczne wypełnienie ww. oczekiwań nadzorczych oraz przepisów prawa, a także przyczyniłby się do zwiększenia ochrony interesów klientów oraz poprawy jakości procesów obsługi.

Chcielibyśmy przy tym wskazać, że dostęp do bazy RDO oraz bazy PESEL umożliwi skuteczniejszą realizację obowiązków wynikających z Ustawy AML, w szczególności, zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt tej ustawy, zakłady ubezpieczeń działu I są instytucjami obowiązany i ciążą na nich takie same obowiązki w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy jak na bankach czy spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych. W szczególności instytucje obowiązane zobligowane są do stosowania środków bezpieczeństwa finansowego (zgodnie z art. 34 oraz art. 40 Ustawy AML) w stosunku do klienta, osoby upoważnionej do działania w jego imieniu, beneficjenta rzeczywistego oraz uprawnionego z umowy ubezpieczenia. Jednym ze środków bezpieczeństwa finansowego jest identyfikacja danych oraz ich weryfikacja na podstawie dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby fizycznej, dokumentu zawierającego aktualne dane z wyciągu z właściwego rejestru lub innych dokumentów, danych lub informacji pochodzących z wiarygodnego i niezależnego źródła, w tym, o ile są dostępne, ze środków identyfikacji elektronicznej lub z odpowiednich usług zaufania określonych w rozporządzeniu 910/2014. (art. 37 Ustawy AML). Instytucje obowiązane powinny także zapewnić aktualność danych klienta i ww. podmiotów. Zgodnie z ustawą AML instytucja zobowiązana, w przypadku osoby fizycznej, powinna zidentyfikować i zweryfikować a następnie zapewnić aktualność następujących danych:

- a) imię i nazwisko,
- b) obywatelstwa,
- c) numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub datę urodzenia – w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL, oraz państwo urodzenia,
- d) serię i numeru dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby,
- e) adres zamieszkania – w przypadku posiadania tej informacji przez instytucję obowiązaną,
- f) nazwa (firmy), numeru identyfikacji podatkowej (NIP) oraz adres głównego miejsca wykonywania działalności gospodarczej – w przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą;

Udostępnienie zakładom ubezpieczeń działu I dostępu do wizerunku osoby fizycznej pozwoli na ograniczenie ryzyka kradzieży tożsamości w szczególności w procesie zdalnego zawarcia umowy ubezpieczenia.

Ponadto należy podkreślić, że ubezpieczenia na życie z reguły są produktami o charakterze wieloletnim, w których kontakt z klientem nie odbywa się w sposób ciągły. Wymóg posiadania aktualnych danych klienta, wynika z art. 34 ust. 1 pkt 4 lit. c Ustawy AML i powoduje konieczność wdrażania proaktywnej aktualizacji danych klienta, powodując duże

utrudnienia zarówno dla klienta i zakładu ubezpieczeń. Pośrednio przepis ten nakłada na zakłady ubezpieczeń działu I wymóg pozyskania nw. danych:

- a. data ważności dokumentu tożsamości
- b. data wydania dokumentu tożsamości

Dodatkowo wymaganie aktywności ze strony klienta dotyczące aktualizacji danych w zakładzie ubezpieczeń, a ze strony ubezpieczyciela wymaganie czynności związanych z poinformowaniem klienta o konieczności aktualizacji danych lub potwierdzenia ich aktualności (wizyty agentów, dedykowana korespondencja do klienta) generują znaczne koszty. Jest to problem, który dotyczy rocznie kilku milionów klientów zakładów ubezpieczeń. Uzyskanie przez zakłady ubezpieczeń działu I dostępu do aktualizacji danych z bazy PESEL przyczyniłoby się do ograniczenia konieczności zgłaszania przez klientów do ubezpieczycieli informacji o zmianach dowodu osobistego i zmniejszenia barier w dostępie do usług finansowych.

Wyrażamy nadzieję, że zgłoszone propozycje spotkają się z przychylnością oraz zostaną uwzględnione na dalszym etapie prac legislacyjnych. Jesteśmy przekonani, że zaproponowane rozwiązania przyczynią się do zwiększenia skuteczności i spójności projektowanych regulacji, z korzyścią zarówno dla uczestników rynku, jak i dla ochrony interesów klientów.

KL/232/75/AM/2025

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy